

Εκπαιδευτικές δραστηριότητες για παιδιά 3-6 ετών

Τι θα μάθω στο αδερφακι μου!

Χριστίνα
Κωνσταντουδάκη

Ρένια
Μεταλληνού

διόπτρα

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΥΛΙΚΟΥ

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΥΔΑΚΗ
νηπιαγωγός & συγγραφέας

Διευκρίνιση: Το συγκεκριμένο βιβλίο μπορεί να διαβαστεί στην τάξη είτε με αφορμή τη γέννηση ενός νέου μέλους στην οικογένεια ενός μαθητή, είτε όταν δουλεύουμε γενικότερα για την οικογένεια και τα συναισθήματα.

Αγαπητές και αγαπητοί εκπαιδευτικοί,

Το **εκπαιδευτικό πρόγραμμα** που σχεδιάστηκε με αφορμή το βιβλίο **Τι θα μάθω στο αδερφάκι μου!** απευθύνεται σε **παιδιά 3-6** ετών. Το βιβλίο πραγματεύεται με τρυφερό και παιδαγωγικό τρόπο την έλευση ενός νέου μέλους στην οικογένεια και φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα **πολύτιμο εργαλείο ψυχοσυναισθηματικής διαχείρισης και καλλιέργειας ενσυναίσθησης** στους μαθητές και στις μαθήτρές σας.

Μπορείτε να διαβάσετε και να επεξεργαστείτε το βιβλίο στην τάξη σε ποικίλα πλαίσια: σε σύνδεση με τη θεματική ενότητα «Οικογένεια» στα Εργαστήρια Δεξιότητων ή ως ελεύθερο ανάγνωσμα με αφορμή κάποια προσωπική εμπειρία των παιδιών.

Η ιστορία του βιβλίου δίνει έναυσμα για να αναδειχθούν **αξίες όπως η άνευ όρων αγάπη των γονιών, η ενίσχυση των οικογενειακών δεσμών και η προσαρμογή στις αλλαγές** που φέρνει ένα νέο μέλος στην οικογενειακή ζωή.

Οι **εκπαιδευτικές** και **βιωματικές** δραστηριότητες που προτείνονται **καλλιεργούν κοινωνικές δεξιότητες, βοηθούν στην έκφραση όλων των συναισθημάτων και ενισχύουν τη φιλιαναγνωσία.**

Συγκεκριμένα, στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα περιλαμβάνονται δραστηριότητες:

- 👉 καλλιέργειας προφορικής έκφρασης
- 👉 κατανόησης κειμένου
- 👉 αφήγησης
- 👉 αναγνώρισης, αποδοχής και διαχείρισης συναισθημάτων
- 👉 εικαστικών
- 👉 μουσικής
- 👉 δραματοποίησης

Οι δραστηριότητες είναι διαβαθμισμένες και ευέλικτες, ώστε να προσαρμόζονται εύκολα στις ηλικιακές και μαθησιακές ανάγκες κάθε τάξης, επιτρέποντάς σας να διαμορφώσετε ένα περιβάλλον ασφάλειας, φροντίδας και ουσιαστικής επικοινωνίας.

Πριν από την ανάγνωση

(ερωτήσεις και συζήτηση)

- 👉 Τι βλέπουμε στο εξώφυλλο;
- 👉 Τι σχέση μπορεί να έχουν αυτά τα παιδάκια;
- 👉 Γιατί βρίσκονται μέσα σε μια καρδιά που την κρατούν δύο χέρια;
- 👉 Σε ποιον μπορεί να ανήκουν αυτά τα χέρια;

Διαβάζουμε τον τίτλο και προσπαθούμε να μαντέψουμε τι λέει η ιστορία μας.

Μετά την ανάγνωση

(ερωτήσεις και συζήτηση)

- 👉 Πώς ένιωθε η μεγάλη αδερφή προτού γεννηθεί το αδερφάκι της;
- 👉 Τι ρωτάει τη μαμά; Εάν έχετε αδερφάκι, είχατε κι εσείς την ίδια απορία προτού γεννηθεί;
- 👉 Τι συμβαίνει μόλις έρθει το αδερφάκι στο σπίτι;
- 👉 Η μεγάλη αδερφή τι θέλει να μάθει στο αδερφάκι της μόλις μεγαλώσει; Εσείς τι έχετε μάθει στα αδερφάκια σας; Τι θέλετε να τους μάθετε ή να παίζετε μαζί τους όταν μεγαλώσουν;

Διευκρίνιση: Αν κάποιο παιδί δεν έχει μικρότερα αδέρφια, μπορεί να φανταστεί κάποιο μικρότερο ξαδερφάκι ή φίλο του για να απαντήσει στην τελευταία ερώτηση.

Δραστηριότητα 1

Ζωγραφίζω την οικογένειά μου

Εκπαιδευτικός στόχος

Αναγνώριση
και διαχείριση
συναισθημάτων

Μετά από την ανάγνωση ζητάμε από τα παιδιά να ζωγραφίσουν την οικογένειά τους μαζί με το νέο μωρό ή, αν δεν έχουν νέο αδερφάκι, να ζωγραφίσουν πώς θα ένιωθαν αν ερχόταν ένα νέο μέλος στην οικογένειά τους.

Στη συνέχεια, μοιράζονται τις ζωγραφιές τους με την υπόλοιπη τάξη και συζητάμε τι έφτιαξαν σε κάθε ζωγραφιά καθώς και τα συναισθήματά τους. Μπορούμε να έχουμε και κάρτες με προσωπάκια που αισθάνονται διάφορα συναισθήματα και τα παιδιά να διαλέγουν από αυτά.

Είναι σημαντικό ως εκπαιδευτικοί να μην ακυρώσουμε κανένα συναίσθημα, αλλά να κάνουμε ανοιχτές ερωτήσεις, π.χ. «Πιστεύεις ότι υπάρχουν τρόποι για να μη θυμώνεις με το νέο μωρό; Τι θα έπρεπε να γίνει;» ώστε το ίδιο το παιδί να σκεφτεί το συναίσθημά του, από πού προκύπτει αλλά και τη λύση για να αισθανθεί καλύτερα.

Δραστηριότητα 2

Τα λόγια του μωρού

Σχεδιάζουμε σε ένα μεγάλο χαρτόνι το πρόσωπο ενός μωρού και κόβουμε το σημείο των ματιών και του στόματος ώστε να είναι κενά.

Λέμε στα παιδιά ότι τα μωρά επικοινωνούν μόνο με το κλάμα. Όμως, αν μπορούσαν να μιλήσουν, τι θα μας έλεγαν;

Ένα ένα παιδί έρχεται, βάζει μπροστά στο πρόσωπό του το χαρτόνι με το ζωγραφισμένο μωρό έτσι ώστε να φαίνονται μόνο τα μάτια και το στόμα του και ο/η εκπαιδευτικός δίνει μια οδηγία.

«Είσαι ένα μωράκι και σου δίνουν γάλα. Τι θα πεις;»

«Είσαι ένα μωράκι και νυστάζεις. Τι θα πεις;»

«Είσαι ένα μωράκι και το αδερφάκι σου παίζει μαζί σου. Τι θα πεις;»

Και όποια άλλη συνθήκη μπορούμε να σκεφτούμε.

Με αυτό τον τρόπο, είναι λίγο πιο εύκολο για τα παιδιά να κατανοήσουν ότι τα μωρά έχουν κι αυτά ανάγκες, απλώς είναι πιο δύσκολο να τις επικοινωνήσουν.

Δραστηριότητα 3

Φροντίζω το αδερφάκι μου

Εκπαιδευτικός στόχος

Καλλιέργεια
ενσυναίσθησης

Φέρνουμε μια κούκλα στην τάξη και παριστάνουμε ότι είναι το νεογέννητο αδερφάκι. Ένα ένα παιδί παίρνει την κούκλα και λέει με ποιο τρόπο θα ήθελε να τη φροντίσει, σύμφωνα και με όσα διάβασε στο βιβλίο, π.χ. να την ταΐσει, να της τραγουδήσει, να την πάρει αγκαλιά, να την κοιμίσει κτλ. Στη συνέχεια, το αναπαριστά με διάφορα αντικείμενα που έχουμε φέρει, π.χ. κουβερτάκι, κούνια-παιχνίδι, μπιμπερό (ή κάποιο παιδί μπορεί να αναπαραστήσει τον θηλασμό), πανί που θα μπορούσε να γίνει μάρσιπο, καρότσι-παιχνίδι, πάνες, μωρομάντιλα κτλ.

Στη συνέχεια, συζητάμε ποια από όλα αυτά τα αναλαμβάνει η μαμά και ο μπαμπάς και ποια μπορούν να τα αναλάβουν και τα παιδιά, αν θέλουν να βοηθήσουν κάποια στιγμή.

Δραστηριότητα 4

Το νανούρισμα

Εκπαιδευτικός στόχος

Αναπαραγωγή
μουσικών
ακουσμάτων

Συζητάμε με τα παιδιά πώς τα νανουρίσματα μπορούν να ηρεμήσουν ένα μωρό που κλαίει. Μαθαίνουμε κι εμείς να νανουρίσματα για να λέμε στο αδερφάκι μας ή σε όποιο άλλο μωρό συναντήσουμε!

Μερικά τραγούδια/νανουρίσματα που μπορούμε να μάθουμε στα παιδιά: *Το χρυσαλιφούρφουρο*, *Κύλα γιαουρτοπόταμε*, όπως και κάποια νανουρίσματα από το άλμπουμ *Λάχανα και Χάχανα: Νανουρίσματα για 4 εποχές*.

Δραστηριότητα 5

Κουκλοθέατρο

Εκπαιδευτικός στόχος

Εξοικείωση
με τεχνικές
του κουκλοθέατρου

Παίζουμε κουκλοθέατρο αναπαριστώντας όσα θα μάθουμε στο αδερφάκι μας και θα κάνουμε μαζί, μόλις μεγαλώσει.

Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε είτε τις κούκλες που έχουμε στην τάξη, είτε να φτιάξουν τα ίδια τα παιδιά κούκλες από γλωσσοπίεστρα, κολλώντας στο πάνω μέρος -όπως το φανταστούν- έναν κύκλο με μάτια, στόμα κτλ. για να αναπαραστήσουν ένα μικρότερο κι ένα μεγαλύτερο παιδί.

Στη συνέχεια, όποιο παιδί θέλει μπορεί να πάει στο κουκλοθέατρο και να παρουσιάσει το «σκετσάκι» του στην τάξη ή να παίξει εκεί την ώρα του ελεύθερου παιχνιδιού.

Δραστηριότητα 6

Όταν ήμουν μωρό...

Εκπαιδευτικός στόχος

Καλλιέργεια
προφορικού λόγου,
ανάπτυξη
ενσυναίσθησης

Ζητάμε από τα παιδιά να φέρουν στην τάξη φωτογραφίες τους από όταν ήταν μωρά. Ζητάμε, επίσης, από τους γονείς να μας στείλουν ένα μικρό βιντεάκι στο οποίο διηγούνται πώς ήταν να φροντίζουν το παιδάκι τους ως μωρό. Μπορούν να πουν και μια αστεία ή τρυφερή ιστορία. Τα παιδιά παρουσιάζουν στην τάξη τη φωτογραφία κι έπειτα βλέπουμε το κάθε βίντεο.

Συζητάμε με τα παιδιά τι μας άρεσε πιο πολύ από όσα ακούσαμε στο εκάστοτε βίντεο και τι πιστεύουμε ότι θα αρέσει σε ένα νέο μωράκι, ώστε να πούμε στους γονείς μας να κάνουν τα ίδια όταν γεννηθεί! Έτσι, τα παιδιά μπαίνουν για λίγο στη θέση του μωρού και νιώθουν ότι παίρνουν αποφάσεις. Επίσης, μαθαίνουν με πόση αγάπη τα φρόντιζαν οι γονείς τους όταν ήταν και τα ίδια μωρά.

Στη συνέχεια, μπορούμε να φτιάξουμε «Το πρώτο βιβλίο του μωρού». Με βάση όσα άκουσαν, τα παιδιά επιλέγουν να ζωγραφίσουν ή να γράψουν ό,τι τους άρεσε περισσότερο σε σχέση με τη φροντίδα του μωρού. Μετά, συγκεντρώνουμε τα έργα τους και δημιουργούμε το μικρό βιβλιαράκι. Μάλιστα, αυτό το βιβλίο μπορεί να παρουσιαστεί στους γονείς σε χρόνο και τόπο που θα ορίσουμε.

διόντρα